ÚTMUTATÓ PRODUCT OWNEREKNEK

5 figyelmeztető jel, hogy valami nem stimmel

Felismerni a jeleket mielőtt a csúszás elkerülhetetlenné válik — az emberi tényezőre fókuszálva.

Dörnyei Katalin

Product Owner · Business Analyst · Scrum Master

dornyeikatalin.hu

DORNYEIKATALIN.HU

MIELŐTT BELEKEZDENÉL

Bevezető

Kinek szól?

Olyan kezdő és nem annyira kezdő Product Ownereknek, akik érzik, hogy valami nem stimmel a szállításban — vagy szeretnék előre látni, ha felmerülhet ilyesmi.

Miben segít?

A szállítás minőségében óriási szerepet játszik az emberi tényező. Ha valami nem stimmel, a termék is megérzi. Ne várjuk meg, hogy baj legyen, figyeljünk a jelekre.

Ki vagyok én?

Az elmúlt 8 évben nagybanki környezetben dolgoztam: tesztelőként kezdtem, majd Product Ownerként folytattam, később munkám részévé vált az Üzleti Elemzés is. Munkám során agilis, vízesés és hibrid környezetben is helyt kellett állnom. Szívem csücske az agilis módszertan és a people management.

Ez az útmutató ezeknek a jeleknek a **felismerésében** és a mögöttük rejlő problémák **megoldásában** segít.

Tartalom

01 Nagy a csend groomingon

02 Standupon minden oké — mégse haladunk

03 Mindjárt vége a sprintnek, de nem tudni miért állnak a storyk

04 Túl sok bug

05 Sok story húzódik át a következő sprintbe

→ Mit tehetsz PO-ként? · Eszköztár

SPRINT VÉSZJEL

01 Nagy a csend groomingon

A grooming — vagy backlog refinement — célja az, hogy a csapat közösen megértse a fejlesztendő feladatokat, mielőtt azok a sprintbe kerülnek. A Product Owner bemutatja a storykat, a fejlesztők kérdeznek, véleményt mondanak, megoldási javaslatokat tesznek. Ha minden tiszta, következhet a becslés: a fejlesztők pontozzák a storykat. Ezek a pontok lesznek a sprint tervezés alapjai.

> ***Pontosan ezért olyan értékes ez az esemény — és pontosan ezért gyanús, ha csend van.***

Három jel ami figyelmeztessen

🤫 **Teljes csend, nulla kérdés**

Ha a csapat következetesen hallgat, az azt jelezheti hogy nem értik a feladatot, vagy nem érzik biztonságosnak hogy kérdezzenek.

❓ **Bizonytalan pontozás kérdés nélkül**

Ha valaki pontoz anélkül hogy megkérdezte volna amit nem ért, az szinte biztosan pontatlan becslést eredményez.

📊 **Szélsőséges pontozás**

Ha ugyanarra a storyra valaki 2 pontot ad, valaki más 13-at — mindenki mást képzelt el a feladatról.

Mi állhat mögötte?

A csend ritkán lustaság. Sokkal gyakrabban **bizalomhiány**. Ha a csapat fél hülyének tűnni, fél "rosszul" becsülni, vagy úgy érzi hogy a kérdése felesleges — hallgat. Ez lassan alakul ki, és észrevétlenül mérgezi a csapat működését.

> ⚠ Online meetingen sokkal könnyebb "jelen lenni" anélkül hogy valóban jelen lennél. Aktívan kérj visszajelzést!

Miért fáj ez neked mint PO-nak?

Pontatlan becslés → pontatlan tervezés → csúszó sprint → elmaradt ígéretek a stakeholdereknek. A grooming minősége közvetlenül befolyásolja a szállítás értékét.

Mit tehetsz?

Ne várj a retróra. A groomingon te is kérdezhetsz — sőt, ha te bevallod hogy valamit nem tudtál, a csapat is megnyílik. **A biztonságos légkört te is megteremtheted.**

SPRINT VÉSZJEL

02 Standupon minden oké — mégse haladunk

A daily standup célja egyszerű: pár percben átfutni ki hogy haladt, mivel tervez mára, és van-e elakadás amit meg kell oldani. Nem státuszjelentés — hanem napi szinkronizáció. Ha jól működik, előre hozza a problémákat mielőtt blokkolóvá válnak.

> **De mi van ha mindenki azt mondja hogy minden oké — és a sprint mégsem halad?**

Ami gyanús

1. **Maszatolás konkrét probléma nélkül.** Valaki elmondja hogy dolgozik rajta, de nem nevez meg sem eredményt sem elakadást. Ha nincs konkrét probléma megnevezve, megoldani sem lehet.
2. **Motiválatlanság.** Aki nem lelkesedik a feladatért, az nem fog önként jelezni hogy elakadt. Inkább csendben küszködik — vagy nem küszködik, csak vár.
3. **Rosszul becsült story.** Ha egy feladat nagyobbnak bizonyul mint tervezték, de ezt senki nem meri bevallani, a standup szépen fog menni — miközben a story áll.

Miért fáj ez neked mint PO-nak?

Mert a csúszás lassan, észrevétlenül épül fel. Egy-egy "minden oké" napból lesz az a sprint vége ahol kiderül hogy a story valójában sehol sem tart. **A stakeholdereknek te fogsz magyarázatot adni — nem a csapat.**

Mit tehetsz PO-ként?

Vegyél részt a standupokban ha a csapat engedi — mégiscsak a te termékedről van szó. Ha a csapat nem igényli a jelenlétedet, kérj a Scrum Mastertől napi tíz perces visszajelzést, vagy legalább egy rövid emailt. **Ez nem kontroll — ez tájékozottság.**

SPRINT VÉSZJEL

03 Mindjárt vége a sprintnek, de nem tudni miért állnak a storyk

Ha az előző két jelet észrevetted és nem sikerült időben közbelépni, ez az a pont ahol már nincs idő a gyökérokok keresésére. **A kérdés már nem az hogy miért, hanem hogy mit lehet tenni.**

Amit a projekt felé kell megtenni

El kell menni a stakeholderekhez, és őszintén elmagyarázni mi a helyzet: mivel, mikor fogunk odaérni, és mi az ami gátolja a haladást.

- → **Erőforráshiány** — több ember, túlóra, hozzáférés kellene
- → **Külső függőség** — másik rendszer ami még nem áll rendelkezésre
- → **Komplexebb megoldás** — bonyolultabbnak bizonyult mint gondoltuk

> ⚠ A meglepetés mindig rosszabb mint a korai jelzés — még ha a hír nem is jó.

A csapat zárt egység

Ha emberi természetű problémák állnak a késés mögött — motiváció, kommunikáció, belső konfliktus — azokat nem visszük el a nyilvánosság elé.

A stakeholdereknek nem kell tudniuk hogy ki mit csinált. Amit tudniuk kell: **mi a helyzet, mi a terv, és mikor oldódik meg.**

Ha viszont valódi elakadás van — külső függőség, hiányzó erőforrás — azt mihamarabb jelezd. Minél korábban kerül az asztalra, annál több esély van megoldani.

SPRINT VÉSZJEL

04 Túl sok bug

Egy-két bug sprint közben normális. De ha rendszeresen sok és váratlan hiba keletkezik, az jelzés — valamit érdemes megnézni közelebb.

Honnan jöhet a bug?

🌐 Külső forrású bug

Nem a saját fejlesztésünkben van a hiba, hanem egy külső rendszerben. Pl. lejárt tanúsítvány, megváltozott API hívás amit nem kommunikáltak le. El kell menni a forráshoz: átmeneti vagy tartós függőség?

🏠 Belső forrású bug

A saját csapaton belül keletkezett hiba. Lehet figyelmetlenség, túl nagy feladat, vagy személyes ok. Szabotázs elvileg lehetséges, de rendkívül ritka — ne induljunk ki ebből.

Apró bug vagy komoly gond?

🔧 Sprinten belül javítható

Kis hibák amiket akár külön jegy létrehozása nélkül ki lehet javítani. Azonosítsd és priorizáld.

📋 Következő sprintbe tervezendő

Nagyobb hibák amiket be kell tervezni. Ezeket azonosítani és besorolni PO feladat.

Mit tehetsz ha emberi ok áll mögötte?

Keressük fel a fejlesztőt és kérjük meg hogy mondja el mi a helyzet. Személyes nehézség? Túl nagy a feladat? Segítségre van szüksége?

A cél nem a számonkérés, hanem hogy megtaláljuk amivel újra jól tud dolgozni. Feladatcsere, mentor, vagy csak egy őszinte beszélgetés.

SPRINT VÉSZJEL

05 Sok story húzódik át a következő sprintbe

Ha a sprint végén sok story nem készül el, az ritkán meglepetés — általában az előző négy jel valamelyikének következménye. A csend groomingon, az elakadt storyk, a nem jelzett problémák és a bugok mind idevezetnek. **Ez a pont ahol minden láthatóvá válik.**

Mit jelent ez PO-ként?

Üzleti következmény

Amit a stakeholdereknek ígértél, az nem teljesült. A roadmap csúszik. És ezt te fogod elmagyarázni.

Cselekedj korán

Ne várj a sprint reviewig. Menj az üzlet felé időben: adj pontos képet arról mi készült el, mi nem, és mikor várható.

Mit jelent a következő sprintre?

Az áthúzott storyk automatikusan terhelik a következő sprintet — kevesebb hely marad új feladatoknak, a csapat motivációja csökkenhet.

> Érdemes megnézni: mi volt az ok? Túl volt vállalva a sprint? Rossz becslés? Külső függőség? Ez mind visszajelzés a következő tervezéshez.

> ⚠ A retrospektív csak akkor hasznos ha őszinte. Ha ugyanazok a jelek ismétlődnek sprintről sprintre, a retró nem elég. Mélyebbre kell ásni.

ÖSSZEFOGLALÁS

Mit tehetsz PO-ként? — *A lényeg*

Az öt jel amit ebben az útmutatóban bemutattunk mind ugyanarra mutat vissza: valamit nem mondtak ki időben. A megoldás pedig szinte mindig ugyanott kezdődik — a biztonságos, támogató közegben ahol ki lehet mondani ezeket.

🤝 A csapat egy egység

Együtt csinálja, együtt felelős, és együtt viseli a következményeket. Nem kell hogy mindenki szeresse egymást — de ha valaki elakad, a többiek segítenek. Mert közös a szekér.

🔍 Külső vagy belső akadály?

Mindig először ezt kérdezd meg. Ha külső — menj utána, deríts fel, oldj meg. Ha belső — beszéld át, értsd meg mi kell a kollégának. A kolléga ember — ez az első szempont.

🚫 Amit soha ne csinálj

Egyetlen kollégát sem szabad kiállítani, bűnbakká tenni. Ami a csapaton belül történik, az ott marad. A problémákat befelé oldjuk meg, nem kifelé tárjuk ki.

🕊️ Engedd el a kezüket

A mikromenedzsment megöli a tulajdonosi érzést. Ha valakiben megbízol és ezt ki is fejezed — meg fog akarni felelni neki. Érdemes kipróbálni.

"Ezek a jelek nem azt jelentik hogy a csapatod rossz. Azt jelentik hogy valami figyelmet igényel. A legjobb PO-k nem azok akik minden problémát megoldanak — hanem azok akik időben észreveszik, és tudják hogyan kell kérdezni."

STRUKTURÁLT MEGOLDÁSOK

Eszköztár PO-ként

Az előző fejezetekben sok helyen utaltunk arra hogy "érdemes átbeszélni". Ez igaz — de a jó PO nem csak ösztönösen reagál, hanem strukturált keretek között is tud dolgozni.

Retrospektív

A sprint lezárásának dedikált eseménye — nem a hibák számonkérésére, hanem a tanulásra. Mi ment jól? Min kell változtatni? Csak akkor hasznos ha őszinte és ha a következő sprintben tényleg változik valami.

Pszichológiai biztonság

Amy Edmondson fogalma: a csapat mer kérdezni, hibázni, véleményt mondani büntetéstől való félelem nélkül. Te is alakítod — azzal ahogy reagálsz. Ha te bevallod hogy valamit nem tudtál, a csapat is megtanulja hogy biztonságos kimondani amit gondol.

1:1 meetingek

Kétheti 20–30 perc négyszemközt. Nem státusz, nem számonkérés — csak tér ahol el lehet mondani mi akadályoz. Strukturált keretet ad a kötetlen kávé melletti beszélgetésnek.

Definition of Done

Közösen, írásban lefektetve: mikor "kész" egy story? Ha ez nincs definiálva, mindenki mást ért alatta — és ez bugokat, félreértéseket és csúszást okoz.

Working agreement

A csapat közösen fekteti le hogyan dolgozik együtt: mikor elérhetők egymásnak, hogyan jelzik ha elakadnak, mi számít blokkolónak. Mert amit közösen hoztak létre, azt be is tartják.

Ha kérdésed van, vagy szívesen hallanál többet egy konkrét témáról — keress meg a **dornyeikatalin.hu** oldalon. Szívesen segítek.